

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «БІЗНЕС-АНАЛІТИКА» ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

Біленко Д. В.

канд. екон. наук,

*Донецький національний університет
імені Василя Стуса, Україна*

Сивицька І. Г.

канд. екон. наук, доцент,

*Донецький національний університет
імені Василя Стуса, Україна*

Анотація. На прикладі модернізації освітньої програми «Бізнес-аналітика» в роботі розглядаються можливості інтернаціоналізації вищої освіти як інструмента приведення освітніх послуг до світових вимог як міжнародного ринку праці, так і європейських стандартів вищої освіти.

Ключові слова: бізнес-аналітика, інтернаціоналізація, освітня програма

Bilenko Daria, PhD in Economic Sciences

Syvytska Inga, PhD in Economic Sciences, docent

Vasyl' Stus Donetsk National University, Ukraine

INTERNATIONALIZATION OF THE EDUCATIONAL PROGRAM «BUSINESS-ANALYTICS» OF THE VASYL' STUS DONETSK NATIONAL UNIVERSITY

Summary. The article studies the possibilities of internationalization of higher education as a tool for harmonization of educational services with the global requirements of the international labour market as well as with the European Standards of higher education on the example of modernization of a "Business-Analytics" educational program.

Key words: business analytics, internationalization, educational program

У сучасному світі в умовах глобалізації освіти, ринків та економіки соціальні процеси стають все більш взаємозалежними та універсальними [1]. Задля забезпечення конкурентоздатності вітчизняних ЗВО та посилення їхнього потенціалу, у проекту Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року передбачено низку заходів з інтернаціоналізації вищої освіти. Так, вважається необхідним формування зрозумілої та відкритої для міжнародної спільноти системи вищої освіти України через її інтеграцію у Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір, підтримка міжнародного співробітництва, впровадження результатів міжнародних освітніх і дослідницьких проектів. Одним з головних завдань в цьому напрямку є забезпечення акредитації освітніх програм навчальних закладів за участю міжнародних експертів [2].

Акредитація світних програм поєднує суспільну та державну форми контролю якості освітніх послуг та їх відповідності стандартам вищої освіти, та дозволяє врахувати інтереси всіх зацікавлених у розвитку освіти сторін. Освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що розробляється на основі стандарту освіти,

визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

На відміну від стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, в Україні конкретний перелік навчальних дисциплін, як науково обґрунтованої системи знань, навичок і вмінь, визначається навчальними планами та структуро-логічними схемами підготовки відповідних фахівців [3]. В західних країнах терміну «навчальна дисципліна» відповідає термін «академічна дисципліна», під якою розуміється «галузь знань, яка викладається і досліджена на рівні коледжу або університету». Академічні дисципліни визначаються й визнаються науковими журналами, в яких публікуються результати досліджень, а також науковими співтовариствами, кафедрами або факультетами, до яких належать фахівці в цій області. Обов'язковою умовою визнання академічної дисципліни є її викладання щонайменше у 5-ти університетах з кількістю студентів більше 10 000.

Таким чином, одним із заходів інтернаціоналізації вищої освіти є модернізація освітніх програм українських ЗВО відповідно до світових вимог як міжнародного ринку праці, так і європейських стандартів вищої освіти.

Розглянемо процес інтернаціоналізації освітніх програм українських ВНЗ на прикладі освітньої програми «Бізнес-аналітика» Донецького національного університету імені Василя Стуса, що була заснована на кафедрі бізнес-статистики та економічної кібернетики. Першим кроком з інтернаціоналізації освітньої програми був аналіз відповідності змісту дисциплін, що викладаються в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, змісту дисциплін зарубіжних університетів. Для цього було проаналізовано 3 спеціалізації та більше 15 курсів з бізнес-аналітики. За результатами аналізу змісту спеціалізації «Бізнес-аналітика» Уортонської школи бізнесу при Пенсільванському університеті (США), спеціалізації «Поглиблений курс бізнес-аналітики» Колорадського університеті в Боулдері (США) та спеціалізації «Стратегічна бізнес-аналітика» ESSEC Бізнес-школи (Франція) було зроблено наступні висновки щодо освітньої програми «Бізнес-аналітика» Донецького національного університету імені Василя Стуса:

- посилити підготовку зі знання та практичного використання міжнародних стандартів фінансової звітності;
- ввести дисципліни з інтернет-маркетингу, який сьогодні вже став головним інструментом конкурентної боротьби;
- посилити підготовку з прикладної математики, оскільки в більшості курсів передбачається, що студенти нематематичних спеціальностей здатні проводити аналіз даних і володіють методами комп'ютерної лінгвістики та інтернет-програмування.

Щодо забезпечення високого рівня знання англійської мови та вміння використовувати сучасні програмні засоби, то можна відмітити високий ступень відповідності освітньої програми закордонним аналогам.

Бізнес-освіта є найдинамічнішим сегментом ринку освітніх послуг [4]. Тому наступним, другим кроком інтернаціоналізації має бути визначення напрямків, за якими буде затребувана професія аналітика у майбутньому, та професій, які придуть на зміну традиційним видам діяльності. Аналіз відповідних прогнозів довів, що в найближчі роки професія аналітика буде модернізуватися в сфері роботи з даними та надання готових рішень для бізнесу. Так, наприклад, передбачається поява таких професій, як детектив по роботі з даними, який буде аналізувати дані з пристроїв інтернету речей та інших розумних підключених систем; міський кібераналітик, який буде відстежувати порядок збору даних в містах; медичний технік по роботі зі штучним інтелектом, який буде ставити діагноз за допомогою програми на основі машинного навчання; персональний дата-брокер, який допоможе клієнтам найбільш вигідно продати інформацію про себе. Надавати готові рішення для бізнесу в майбутньому буде координатор ІТ-сервісів, який простежить, щоб компанія рухалася до своїх цифрових цілей та результатам максимальної автоматизації платформ; аналітик квантового машинного навчання; майстер периферійних обчислень, який буде відповідати за переклад компанії з застарілої інфраструктури на вдосконалену децентралізовану модель з використанням периферійних обчислень. Зрозуміло, що не всі професії майбутнього, поява яких зараз прогнозується, стануть реальними та затребуваними, але їх перелік показує напрямок, в якому буде рухатися наука, бізнес та суспільство.

Інструментом інтернаціоналізації освітньої програми в напрямку відповідності тенденціям майбутнього ринку праці є індивідуальна робота з талановитими студентами шляхом участі в міжнародних програмах та конкурсах.

Таким чином, приклад розробки та впровадження освітньої програми «Бізнес-аналітика» Донецького національного університету імені Василя Стуса показує, що процес інтернаціоналізації в українських ЗВО при стійкій та наполегливій роботі дозволить за декілька років адаптувати освітні послуги до вимог всесвітньої економіко-політичної та культурної інтеграції, що дозволить значно підвищити якість української вищої освіти та зробити її конкурентоздатною на світовому ринку.

Література

1. Свириденко Д. Б. Академічна мобільність: відповідь на виклики глобалізації: монографія К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 279 с.
2. Проект Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року / Міністерство освіти і науки України. URL : http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/HE%20Reforms%20Strategy%2011_11_2014.pdf.
3. Іванова С. В. Європейський досвід створення ефективної системи контролю та оцінки якості вищої освіти в Україні. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Педагогіка*. 2016. № 3. С. 148–155.
4. Красовська О. Ю. Сучасні моделі реалізації бізнес-освіти в умовах глобалізації світового освітнього простору. *Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму*. 2012. № 1(2). С. 167–171.